НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-554-04-388
Дата: 24 / 11 2025 г.

11 53

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ
И ФИНАНСИ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме аргументирано предложение за изменение и допълнение на приетия на първо гласуване Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2026 г., внесен от Министерския съвет с вх. №: 51-502-01-65 на 13.11.2025 г., както следва:

1. Предлагаме изменение и допълнение в разходната част на бюджета на Министерството на земеделието и храните в рамките на Политика „Земеделие и селски райони“, по бюджетни програми 2200.01.03 „Растениевъдство“ и 2200.01.11 „Безопасност по хранителната верига”, в които попадат дейностите по фитосанитарен контрол и растителна защита, като се увеличи бюджета на програми 2200.01.03 и 2200.01.11 със сумата от 10 060 000 лв (5.14 млн. евро). Средствата се предвиждат за укрепване на капацитета на фитосанитарния контрол и системата по растителна защита в Република България чрез:
   - Ремонт и модернизация на помещенията на областните дирекции „Растителна защита” и „Фитосанитарен контрол” (28 области) – 2 520 000 лв. (1.29 млн. евро);
   - Осигуряване на таблети за проверки и електронно документиране - 280 000 лв. (143.2 хил. евро).
   - Изграждане на национална електронизирана система за проверки и интегрирана база данни (общодостъпна за всички 28 областни дирекции) – 2 500 000 лв. (1.28 млн. евро);

- Закупуване на високопроходими автомобили за проверки (56 автомобила – по 2 за всяка област) – 3 920 000 лв. (2 004 623 евро);
- Средства за ежегодни обучения, квалификация и повишаване на професионалния капацитет на експертите – 840 000 лв. (430 хил. евро);

Средствата да бъдат отразени в разпределението на ведомствените разходи на МЗХ, като се разпишат в частта: Програма 2200.01.03 „Растениевъдство“ – увеличение на разходите (материална база, техника, обучения) и Програма 2200.01.11 „Безопасност по хранителната верига“ – увеличение на разходите (проверки, транспорт, контролно оборудване);

2. Предлагаме изменение и допълнение в разходната част на бюджета на Министерството на земеделието и храните, в Политика „Земеделие и селски райони“, Бюджетна програма 2200.01.04 „Хидромелиорации“, включена в „Проектобюджет за 2026 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2027–2028 г. в програмен формат“ да се увеличи бюджетната рамка на Програма 2200.01.04 „Хидромелиорации“ със сумата от 375 000 000 лв (191.77 млн. евро). Средствата се предвиждат за: изграждане на нови хидромелиоративни съоръжения; рехабилитация на съществуващи напоителни системи; развитие на поливното земеделие в засегнатите райони; подобряване устойчивостта срещу суша и климатични рискове.

   Увеличението се отразява в таблицата на ведомствените разходи на МЗХ по програмата, като сумата се добавя към ред „2200.01.04 – Хидромелиорации“.;

3. Да се създаде ново перо към Програма 2200.01.04 – „Рехабилитация на язовир „Пясъчник”, със стойност 26 000 000 лв. (13,3 млн. евро). Цел на перото е укрепване и рехабилитация на техническата и хидротехническата инфраструктура на яз. „Пясъчник”; възстановяване на капацитета за напояване; предотвратяване на рискове от аварии и загуба на водни ресурси.
   Перо „Рехабилитация на язовир „Пясъчник““ следва да бъде включено като самостоятелна бюджетна дейност в рамките на Програма 2200.01.04 в разпределението на ведомствените разходи.

МОТИВИ

Предложените изменения в разходната част на бюджета на Министерството на земеделието и храните за 2026 г. са насочени към укрепване на ключови системи, които имат пряко значение за националната продоволствена сигурност, устойчивостта на земеделския сектор и изпълнението на ангажиментите на Република България към Европейския съюз. Необходимостта от инвестиции в хидромелиоративната инфраструктура, както и в системата за фитосанитарен контрол и растителна защита, произтича от реалната потребност да се гарантира надеждно, модерно и ефективно управление на ресурсите, от които зависи развитието на земеделието.

Секторът на хидромелиорациите е критичен за осигуряване на устойчиво поливно земеделие, което представлява незаменим инструмент за справяне с климатичните промени, засушаването и нестабилността на добивите. Значителна част от съществуващата хидромелиоративна инфраструктура е амортизирана и не позволява ефективно управление на водните ресурси, което води до намалена продуктивност и високи рискове за земеделската дейност. Ето защо отделянето на допълнителен бюджет за модернизация, реконструкция и изграждане на хидромелиоративни съоръжения е не само оправдано, но и стратегически необходимо. В този контекст рехабилитацията на язовир „Пясъчник“ има особено значение, тъй като водохранилището е ключов елемент от напоителната система, обслужваща значими земеделски площи, и неговото техническо състояние е пряко свързано с безопасността, ефективното напояване и предотвратяването на потенциални аварии.

Паралелно с това е налице сериозна необходимост от модернизация на системата за фитосанитарен контрол и растителна защита. Експертите в областните дирекции изпълняват функции, които имат пряко отношение към защитата на земеделските култури, предотвратяване на навлизането и разпространението на карантинни вредители, контрола върху употребата на продукти за растителна защита и гарантиране безопасността по агрохранителната верига. Материално-техническата база на тези структури е морално и физически остаряла, което затруднява ежедневната контролна дейност и създава риск от невъзможност за адекватно изпълнение на европейските изисквания. Липсата на съвременна техника, ограничената мобилност, недостатъчната цифровизация и отсъствието на единна интегрирана база данни означават ниска ефективност и затруднения при комуникацията между областите, което компрометира качеството на контрола в национален мащаб.

Осигуряването на средства за ремонти на помещенията, закупуване на високопроходими автомобили, оборудване на инспекторите с мобилни устройства, както и изграждане на национална електронна система за проверки ще позволи пълноценно, модерно и прозрачно функциониране на контролните органи. Така ще се гарантира проследимост, по-бърза реакция при възникнали фитосанитарни рискове, намаляване на административната тежест, ограничаване на нерегламентирани практики и изпълнение на европейските задължения на страната. Тези инвестиции представляват важна превантивна мярка, която ще намали риска от икономически загуби, възможни санкции и блокиране на търговията при установяване на вредители или несъответствия.

Предложените допълнения в бюджета са мотивирани от необходимостта за повишаване ефективността на контролните и техническите системи, които поддържат целия аграрно-продоволствен сектор. Инвестициите в хидромелиорации, язовир „Пясъчник“, както и в системата за растителна защита, ще гарантират устойчиво развитие на земеделието, подобряване на производителността, по-добра защита на земеделските производители, изпълнение на европейските изисквания и повишаване на безопасността на потребителите.

С оглед на изложеното, отделянето на предложените средства е напълно оправдано, навременно и необходимо за функционирането на жизненоважни системи в Република България.

ВНОСИТЕЛИ:

Радостин Петев Василев

Кирил Атанасов Весенски